

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16P/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201691
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Pecuchová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122201691.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Pecuchovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. V., nar. XX.X.XXXX a E. V., nar. X.X.XXXX, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov - matky: D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Viera Caková, so sídlom Rázusova 6, Trnava a otca G.. C. V., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, zastúpený: Ištvánová & Co. s.r.o., so sídlom Potočná ulica 142/9, Partizánske, IČO: 52 207 609, o návrhu matky o úpravu styku takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- III. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletých detí, sa návrhom doručeným súdu dňa 23.3.2022 domáhala zmeny úpravy styku otca s deťmi. Poukázala na to, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.7.2021 boli maloleté deti M. a E. zverené na základe rodičovskej dohody do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. So striedavou osobnou starostlivosťou súhlasila navrhovateľka z dôvodu, že partnerka otca maloletých detí je počujúca a mala súčasne ako osobná asistentka zabezpečovať prípravu M. na vyučovanie. Avšak od začiatku roka 2022 sa u M. vyskytli v školskom zariadení problémy, na ktoré začala škola upozorňovať, teda že v čase, keď je maloletý u otca, chodí do školy nepripravený. Nakoľko sa pomery u rodičov zmenili, navrhovateľka žiadala o zmenu, t. j. zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, nakoľko striedavá osobná starostlivosť neplní účel, deti sú v ohrození života a zdravia z dôvodu, že otec žije s novou partnerkou v jej rodinnom dome, kde medzičasom pribudol ich spoločný syn R.. Poukázala na to, že partnerka otca má negatívny vzťah k maloletým deťom M. a E., ktorí tak boli frustrovaní. Mala za to, že v najlepšom záujme maloletých detí bude zrušiť striedavú osobnú starostlivosť a neodkladným opatrením zveriť deti do starostlivosti matky a určiť styk otca s deťmi a zaviazat ho na úhradu výživného. Súčasne sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, nakoľko Základná škola C. D. v G., ktorú navštevuje M., matku upozornila na zmeny v správaní maloletého a zmeny v pripravenosti na školské vyučovanie v čase, keď je maloletý u otca. Záverom poukázala na to, že striedavá osobná starostlivosť neplní účel, nakoľko otec detí ich často vozí ku svojej matke, teda babke detí, do O., kde aj prespávajú, a vtedy otec osobne nezabezpečuje starostlivosť o deti.

2. Uznesením č. k. 16P/24/2022-4 zo dňa 24.3.2022 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.4.2022 v spojení s uznesením

Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/34/2022-134 zo dňa 1.6.2022, ktorým odvolací súd zastavil odvolacie konanie.

3. Podaním zo dňa 15.4.2022 sa otec vyjadril k návrhu matky na zmenu zverenia a uviedol, že skutočnosti uvádzané matkou v návrhu neboli pravdivé. Nedošlo k žiadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu striedavej osobnej starostlivosti. Prípravu maloletého do školy otec zabezpečuje spoločne so svojou partnerkou R. A., ktorá je počujúca a toho času na rodičovskej dovolenke so synom R.. Otec ako vysokoškolsky vzdelaný človek dbá na vzdelávanie a rozvoj svojich maloletých detí. Poukázal na to, že čítanie, písanie diktátov a angličtinu zabezpečuje partnerka R., ktorá je tlmočnica slovenského posunkového jazyka a dokáže prepojiť svet počujúcich a nepočujúcich. Okrem iného, ovláda anglický jazyk na veľmi dobrej úrovni. Neboli pravdivé tvrdenia matky o negatívnom vzťahu detí s otcovou partnerkou, práve naopak, otcova partnerka maloletým deťom číta pred spaním rozprávky. Nesúhlasil s tvrdeniami matky o nepripravenosti maloletého M. na školské vyučovanie. Otec tvrdil, že o maloleté deti sa vzorne stará, nebol informovaný o nedostatkoch a to napriek tomu, že sa aktívne zaujíma o vzdelávanie svojich detí a pravidelne komunikuje s triednou učiteľkou p. E. a školskou špeciálnou pedagogičkou p. H.. Otec sa sám iniciatívne zaujíma, čo by ako rodičia mali zlepšiť, precvičovať. Predložil emailovú komunikáciu s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou, z ktorej vyplývalo, že sa maloletý M. zlepšuje. Odpozerávanie z úst bol spôsob komunikácie s matkou. Poukázal na to, že deti v starostlivosti otca prichádzajú na dennej báze do kontaktu s počujúcimi osobami, s ktorými komunikujú v hovorenej reči a tak majú možnosť rozvíjať svoje komunikačné schopnosti. K stagnácii komunikácie v hovorenej reči došlo práve z dôvodu 8 - mesačnej osobnej starostlivosti matky, kedy mal otec iba obmedzený styk s deťmi. Tvrdil, že striedavá osobná starostlivosť mala pozitívny vplyv na deti, ktoré sa tak môžu adaptovať v prostredí hovorenej reči. Dodal, že matka sa nikdy hlbšie nevenovala vzdelávaniu maloletých. Otec už počas návštevy materskej školy apeloval na matku, aby deti navštevovali logopéda. Maloletí majú súčasne pekný vzťah nielen s partnerkou otca, ale aj s maloletým R., s ktorým majú vybudované súrodenecké puto, ochraňujú ho a dávajú na neho pozor. Otec odmietal tvrdenia matky, že deti necháva u babky počas noci samé, nakoľko babku navštevujú spolu. Súčasne otec učí maloleté deti k úcte k starším. Navrhol ponechať striedavú osobnú starostlivosť, ktorá bola v záujme maloletých detí. Striedavá osobná starostlivosť sa realizovala už od rozchodu rodičov 9/2019, funguje bez problémov, rodičia sa ohľadom potrieb detí vedia dohodnúť, vzájomne sa dopĺňajú a potreby detí sú v plnom rozsahu zabezpečené. Poukázal aj na blízkú vzdialenosť medzi bydliskom otca a matky, ktorá je cca 30 min, na to, že maloleté deti majú u otca svoju izbu. Na záver poukázal na antipatie matky voči partnerke otca, v dôsledku čoho matka vždy nesleduje najlepší záujem maloletých detí.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, návrhom na začatie konania, vyjadrením Q. C. D. H. G. zo dňa 30.3.2022, emailovou komunikáciou otca s triednou učiteľkou zo dňa 10.4.2022, 10.11.2021, 23.1.2022, emailovou komunikáciou so špeciálnou pedagogičkou zo dňa 6.10.2021, 19.1.2022, správami otca a matky cez whatsapp, fotografiami detí s otcom a jeho partnerkou a ich synom R., dohodou rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom zo dňa 4.6.2021, správou zo psychologického šetrenia M. zo dňa 16.11.2021, doplnením návrhu na začatie konania zo dňa 3.5.2022, správou zo psychologického vyšetrenia E. zo dňa 10.2.2022 a M. zo dňa 15.1.2022, fotografiami matky o nedostatkoch ošatenia, správou zo šetrenia pomerov u matky zo dňa 2.5.2022, správou zo šetrenia pomerov u otca zo dňa 6.5.2022, vyjadrením otca zo dňa 28.7.2022, nálezom I. ÚS N3065/2021 Českého Ústavného súdu, správou zo šetrenia pomerov u matky zo dňa 10.8.2022 a u otca zo dňa 2.8.2022, písomnou výpoveďou matky spolu s vytlačenou sms komunikáciou medzi matkou a triednou učiteľkou a matkou a špeciálnou pedagogičkou, výsluchom účastníkov konania na pojednávaní dňa 12.8.2022, oboznámením sa s rozhodnutím č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.7.2021 a spisovým materiálom. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Tunajší súd rozsudkom sp. zn. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.7.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.7.2021, schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti M. K. E. zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, súčasne súd určil otcovi povinnosť platiť na výživu M. výživné 100 eur a na E. 100 eur, pričom trvalý pobyt maloletých je na adrese u matky a poberateľkou daňového bonusu a prídavkov na dieťa bola matka. Z obsahu spisu vyplýva, že konanie sa začalo dňa 27.4.2020 a to podaním návrhu zo strany matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka navrhovala zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, pričom otec nesúhlasil a

navrhoval striedavú osobnú starostlivosť. Z výpovede matky vyplývalo, že striedavá osobná starostlivosť sa realizovala od apríla 2020 do septembra 2020, avšak to bolo z iniciatívy matky ukončené, nakoľko deti boli smutné a plakali, keď mali ísť k otcovi. Otec tvrdil, že striedavá osobná starostlivosť fungovala, deti sa u neho správali normálne, pričom otcovi tvrdili, že matka plače, keď od nej odchádzali k otcovi. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 26.4.2021 uviedol, že striedavá osobná starostlivosť je vhodná a to vzhľadom na postoj a správanie sa detí v prítomnosti otca.

6. Podaným návrhom sa matka maloletých detí domáhala zmeny už rozsudkom schválenej rodičovskej dohody právoplatnej dňa 24.7.2021, pričom navrhovala, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že maloletý M. chodí nepripravený do školy v čase, keď je u otca, pozoruje zmeny v správaní detí, poukazovala na negatívny vzťah partnerky otca k E. a M.. S uvedeným návrhom otec maloletých detí nesúhlasil a trval na ponechaní striedavej osobnej starostlivosti.

7. Zo stanoviska Q. C. D. G. zo dňa 30.3.2022 vyplýva, že M. je kolektívom spolužiakov akceptovaný a so začlenením sa do kolektívu nemal žiadne problémy. Správa sa slušne k spolužiakom i k vyučujúcim. Triedny učiteľ od mesiaca november 2021 pozoruje zmeny v správaní, či už vo vzťahu k spolužiakom, či vo vzťahu k vyučovaciemu procesu ako takému. Nezaznamenali priepastné rozdiely v M. prejavoch v závislosti na pobyte u niektorého z rodičov, domáce úlohy má vypracované porovnateľne s inými deťmi, pomôcky mu chýbajú minimálne, pričom pripravenosť pri pobyte u matky je precíznejšia, ale starostlivosť otca nezaostáva za starostlivosťou iných rodičov. Triedna učiteľka komunikuje s oboma rodičmi, pričom matka je schopná promptne zareagovať a je veľmi iniciatívna. Otec je pracovne vyťažovaný.

8. Z emailovej komunikácie zo dňa 10.4.2022 otca s triednou učiteľkou M. p. E. vyplýva, že M. na hodine matematiky pracuje veľmi úspešne, má dobré logické myslenie, zvládol učivo, na hodinách slovenčiny pracoval úspešne, zvládol všetko učivo, na hodinách prvouky pracoval úspešne, zvládol učivo. Obdobné stanovisko vyplýva i z emailu triednej učiteľky zo dňa 23.1.2022. Na otázku otca, prečo má M. potrebu odzerať z úst uviedla, že počuje dobre a že ide skôr o návyk z domu. Avšak nezaznamenala problémy pri vzájomnej komunikácii M. s deťmi v škole. Z emailovej komunikácie zo dňa 6.10.2021 so špeciálnou pedagogičkou vyplýva, že bol otec upovedomený o možnosti využitia špeciálneho pedagóga, ktorý upovedomil o priebehu a rozsahu výučby. Z emailu zo dňa 19.1.2022 vyplýva, že M. sa neprejavuje problémovo. Špeciálny pedagóg poukazoval na spôsob práce, pričom to, čo sa rieši, závisí od momentálne zistenej nedokonalosti u M. a jej odstránenia. Žiadala o dôveru v ich pedagogické schopnosti zabezpečiť jeho vzdelávací postup. Odporučila M. časté, zreteľné a výrazné vyjadrovanie sa. Otec predložil i spoločné veselé fotografie maloletých detí E. K. M. v domácnosti otca (č. l. 32-36) v prítomnosti partnerky otca a maloletého R..

9. Z diagnostickej správy zo psychologického vyšetrenia M. zo dňa 16.11.2021 vyplýva, že M. nadväzuje kontakt postupne, pôsobí tichším, utiahnutým dojmom, ochotne spolupracuje, inštrukciám k úlohám rozumie, dokáže pracovať samostatne. Úroveň motivácie k plneniu testovanej úlohy závisí od jeho subjektívneho záujmu, pozorujú u neho psychomotorický nepokoj. Zo záveru správy vyplýva, že M. je v pásme nižšieho priemeru, je schopný zvládnuť požiadavky vyučovacieho procesu. Jeho najsilnejšou stránkou je neverbálny úsudok. Súčasťou správy boli odporúčania pre maloletého v oblasti jeho rozvoja.

10. Matka vo svojom doplnenom vyjadrení zo dňa 3.5.2022 navrhla, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti, s tým, že otec bude zaviazaný na úhradu výživného v sume 270 eur na maloletého M. a v sume 230 eur na maloletého E., s úpravou styku s otcom každý párný týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod. Uviedla, že striedavá osobná starostlivosť podľa správania M. K. E. nebola v ich prospech, neosvedčila sa, matka pozoruje zmeny nálad u detí, keď majú ísť k otcovi. Matka mala výhrady voči starostlivosti otca, keď boli deti u neho. Matka sa snaží chrániť záujmy svojich detí, ktoré odmietajú striedavú starostlivosť, sú plačlivé pred takmer každým odchodom k otcovi, počas starostlivosti otca je M. v škole smutný a unavený, často mešká na výučbu. Poukázala na to, že otec nespupracuje s matkou za účelom, aby maloletí lepšie zvládali striedavú starostlivosť. M. v septembri 2021 nastúpil do prvej triedy ZŠ, pričom osobnou asistentkou maloletých v čase, keď sú u matky je M. R., ktorá s deťmi komunikuje a vie sa vyjadriť k ich správaniu, pocitom, problémom. Taktiež špeciálna pedagogička p. H. sa vie vyjadriť k osobe M. a jeho dochádzke a vplyvu striedavej osobnej starostlivosti na maloletého. Z jej sms správ matke vyplýva, že keď je M. u otca, chodieval neskoro na vyučovanie. Aj triedna učiteľka p. E. sa vedela vyjadriť k správaniu M. a prejavom jeho nálad a ako sa správa pri zmene výchovného prostredia, ktoré prebieha v školskom zariadení. Matka poukázala na správy zo špeciálno-pedagogického poradenstva

v E., z ktorých vyplýva možný narušený vývin reči, oslabená sluchová pamäť. Matke nebolo známe, v akom rozsahu vykonáva partnerka otca osobnú asistenciu deťom, preto žiadala o predloženie výkazov osobnej asistencie. Tvrdila, že otec je veľmi pracovne vyťažovaný, nestíha sa deťom venovať, čo supluje matka. Deti chodia do školy/škôlky unavené a nevyspaté, niekedy aj v potrhanom a špinavom oblečení. Záverom uviedla, že deti majú nízky vek a potrebujú byť ešte v opatere matky, najmä E. je na matku citovo naviazaný. Podľa jej názoru deti nezvládajú striedavú osobnú starostlivosť a navyše ani spolupráca s otcom nefungovala. Spolu s vyjadrením predložila správu zo dňa 10.2.2022 zo psychologického vyšetrenia E., z ktorej vyplýva, že nadväzuje kontakt postupne, pôsobí tichším, utiahnutým dojomom, komunikuje len odpoveďami na otázky, inštrukciám úloh rozumie s ťažkosťami, testové úlohy rieši so záujmom, pracuje primeraným tempom. Zo záveru vyplýva, že pri úlohách vyžadujúcich uplatnenie rečových a jazykových schopností sa prejavuje neisto, potrebuje povzbudenie, schopnosti má rozvinuté primerane jeho veku. Vo vzťahu k M. zo správy vyplýva, že kontakt s ním bol nadviazaný bez problémov, dieťa pôsobilo primerane svojim možnostiam sústredene so záujmom o aktivity. Počas vyšetrenia bol prítomný psychomotorický nepokoj, mierny odklon od pozornosti pri únave. Zo záveru vyplýva, že M. je milý chlapec, počas vyšetrenia pôsobil snaživo, prejavoval záujem o úlohy, pracoval podľa pokynov, bol rád, keď sa mu niečo podarilo. Bol koncentrovaný, neskôr bol zaznamenaný pokles koncentrácie a únava. Matka predložila fotografie (č. I. 82-84) ohľadom svojho tvrdenia, že deti chodia od otca do školy/škôlky v poškodenom oblečení a špinaví.

11. Zo správy ÚPSVaR TT zo dňa 2.5.2022 zo šetrenia u matky vyplýva, že býva v byte, kde majú maloletí priestranú izbu s lôžkami, priestorom na učenie, hranie a voľný čas. Hygiena bola na požadovanej úrovni. Počas rozhovoru matka uviedla, že na návrhu trvá, M. sa totiž zhoršil prospech v škole, býva smutný, bez nálady. Pokiaľ sú deti u nej, tak všetko funguje. Maloletý E. nechce chodiť k otcovi, nevedela prečo, ale videla zmenu v správaní detí. Aj osobná asistentka M. R. uviedla, že na M. badať zmeny v učení, v nálade. Matka poukázala na to, že s otcom je komplikovaná komunikácia, nedá sa s ním na ničom dohodnúť.

12. Zo správy ÚPSVaR PK, pracovisko Senec zo dňa 6.5.2022 počas šetrenia u otca vyplýva, že otec býva s partnerkou, ich maloletým synom, jej sestrou a nevlastným otcom v 2. podlažnom rodinnom dome. Maloleté deti mali k dispozícii priestranú, kompletne zariadenú izbu, kde mali priestor na svoje záľuby, prípravu do školy a oddych. Otec uviedol, že si pravidelne plní vyživovaciu povinnosť, deťom kupuje oblečenie, hračky, knihy, veľa času trávia v prírode, športujú. Prínosom pre deti je, že otec má počujúcu partnerku, ku ktorej majú deti vytvorený pozitívny vzťah. Citovú väzbu majú aj k maloletému R.. M. sa aktuálne v škole darí, otec a partnerka mu pomáhajú v príprave do školy. Otec sa pravidelne informuje na školské výsledky. E. je podľa otca milé, bezproblémové dieťa. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý. Otcova partnerka uviedla, že má pozitívny vzťah k deťom, veľa sa spolu rozprávajú a číta im večer rozprávky. Dňa 2.5.2022 boli počas šetrenia prítomné i maloleté deti, ktoré pôsobili hanblivo, komunikovali primerane veku. Boli upravení a čisto oblečení. Uviedli, že sa v domácnosti otca cítia dobre, otec sa im venuje, chodia na výlety, stavajú lego, s R. majú vytvorený pekný vzťah, majú ju radi, večer im číta a M. uviedol, že sa s ním učí. E. uviedol, že sa mu páči v materskej škole, že sa mu u otca páči. Majú bračeka R., hrajú sa s ním, majú ho radi. M. uviedol, že pomáha aj maminke. Z vyjadrení detí vyplýva, že sú spokojní u maminy i u tatina. Záverom správy bolo konštatované, že maloleté deti sú v domácnosti otca zastabilizované, cítia sa dobre, majú vytvorené s otcom pozitívne vzťahové väzby, striedavá osobná starostlivosť má pozitívny vplyv, nakoľko i partnerka otca sa deťom venuje a komunikuje s nimi. Atmosféra v rodine bola pokojná a striedavá osobná starostlivosť tak plní svoj účel a je v záujme maloletých detí.

13. Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 28.7.2022 uviedol, že mu nebolo jasné, čo má byť dôvodom na zmenu striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko matka poukazovala v návrhu zo dňa 22.3.2022 na nedostatočnú prípravu M. do školy, negatívny vzťah otcovej partnerky k deťom. Škola však nepotvrdila skutočnosti uvádzané matkou o nepripravenosti M. do školy, a nevyplývalo to ani z mailovej komunikácie otca s triednou učiteľkou či špeciálnou pedagogičkou, ako ani zo správ špeciálno-pedagogického poradenstva. Tvrdenia matky o negatívnom vzťahu otcovej partnerky k deťom boli vyvrátené šetrením pomerov u otca ako i predloženými fotografiami otcom. Otec nemal vedomosť, že by s matkou nespolupracoval a poukázal na to, že ho matka o žiadnych problémoch neinformovala. Matka odmietala s otcom komunikovať, pričom ho odkázala na súd a následne sa úplne vyhýbala kontaktu s otcom. Poukázal na to, že pred podaním návrhu matky na súd, komunikácia medzi nimi fungovala a rodičia spoločne riešili otázky týkajúce sa detí. Otec inicioval sedenie na ÚPSVaR TT u p. D., kde však matka

prišla so svojou právnou zástupkyňou a matka odmietla spolupracovať a odišla. Dôkazy predložené matkou, naopak, svedčili v prospech striedavej osobnej starostlivosti, keď správy zo súkromného centra sa netýkali realizácie striedavej osobnej starostlivosti, keď uvedené správy sa matka snažila účelovo využiť v snahe zmeniť striedavú osobnú starostlivosť. Pani H. otca povzbudzovala, že uvedené sedenia slúžia na to, aby sa deti adaptovali, a že s M. pracuje, ktoré zistené nedostatky nebolo možné riešiť v domácom prostredí. Z vyjadrenia Q. H. G. zo dňa 30.3.2022 neboli konštatované tvrdenia o nedostatočnej príprave M. do školy počas pobytu u otca. Zo správy ÚPSVaR PK vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletých detí. Otec odmietal, že by deťom dával potrhané oblečenie, nepopieral však, že sa môže stať, že deti oblečenie poškodia, keď sú živé a hravé. Navyiac uvedené fotografie nepreukazovali, že poškodené oblečenie obliekol deťom otec. Matka zaslala otcovi video, na ktorom E. plače a matka uvádza: „neboj sa, budeme spolu.“ Keď sa otec pýtal, prečo plače, E. uviedol, že „mama povedala, že mu otec dáva potrhané a špinavé oblečenie.“ Mal za to, že deti sa v prítomnosti matky správajú tak, aby jej neublížili a matka nebola smutná. Súčasne predložil súdu judikatúru a to nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3065/2021, podľa ktorého je striedavá osobná starostlivosť preferovaným modelom starostlivosti o maloleté deti. Dňa 10.8.2022 boli súdu predložené správy zo dňa 10.8.2022 zo šetrenia pomerov u matky, počas ktorého rozhovoru sa matka vyjadrila, že trvá na návrhu, že deti sú pri odovzdávaní k nej pokojné, tešia sa, avšak pri odovzdávaní otcovi plačú, nechcú ísť k otcovi. Poukázala na nedostatočnú prípravu M. do školy, keď je u otca. Matke sa nepáči jej komunikácia zo strany otca, ktorý ju takmer o ničom neinformuje. Aj osobná asistentka pani R. sa vyjadrila, že sa s M. učí, a že M. od otca chodí nepripravený a musí s ním dobiehať učivo. Deti uviedli, že cez prázdniny boli s mamou na M., že sa im tam veľmi páčilo, aj s otcom boli v V., ale s mamou sa im páčilo viac. M. sa vyjadril, že sa učí dobre a mal samé jednotky. Najradšej sa učí s mamou, ale musí sa aj s otcom a M.. Počas rozhovoru boli deti kludné, avšak odmietli odpovedať na otázky o otcovi. Zo správy zo dňa 2.8.2022 zo šetrenia pomerov u otca vyplýva, že komunikácia otca s matkou je na dobrej úrovni, vyživovaciu povinnosť si plní. Deti pôsobili hanblivo, boli upravené a čisté. Leo komunikoval primerane svojmu veku, pôsobil šťastne a uvoľnene, uviedol, že u otca sa cíti dobre, že mu vyhovuje byť u tatina dva týždne. Stará sa o nich R., varí im. Na dovolenke sa mu páčilo, teší sa na mamu. E. sa hanbil, nekomunikoval, ale sa usmieval a túžil sa k otcovi. Obe deti majú vytvorené silné vzťahové väzby k otcovi. Atmosféra v rodine bola pokojná a príjemná. Záverom konštatovali stabilizáciu detí u otca, kde sa cítia dobre, a že striedavá osobná starostlivosť je v záujme detí.

14. Na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 predstúpila právna zástupkyňa matky, podľa ktorej došlo od poslednej úpravy k zmene pomerov tým, že maloleté deti sú plačlivejšie, starší M. bol nesústredený na hodinách, unavený, neskoro chodil na vyučovanie, ktoré mal nariadené na 07.30 so špeciálnou pedagogičkou a to v čase keď bol u otca. Zmena pomerov spočíva aj v nástupe M. do 1. triedy. Otcovi sa narodilo ďalšie dieťa, ktorá skutočnosť môže ovplyvňovať správanie detí. Matka podala návrh aj z dôvodu, že jej to bolo doporučené pani O., psychologičkou zo súkromného centra špeciálne pedagogického poradenstva v Seredi. Taktiež triedna učiteľka tvrdila, že chodí ráno M. do školy unavený, ospalý. Správa, ktorú poslala škola, podľa matky neobsahuje všetky skutočnosti, ktoré jej boli uvádzané v mailovej komunikácii. Na otázku súdu, aby uviedla podstatnú zmenu pomerov, právna zástupkyňa uvádza: - zmena správania detí, - nástup M. do školy, - hodnotenie triednej učiteľky, ktoré nie je dobré v tom, že chodí M. unavený, - narodenie dieťaťa otcovi, nakoľko deti hovorili že boli s otcom na dovolenke v V. a jeho partnerka s dieťaťom išla letecky (možno tam je dôvod žiarlivosti). Následne predstúpila právna zástupkyňa otca, ktorá navrhla ponechať doterajšiu úpravu, čiže striedajú starostlivosť. Mala za to, že sú splnené všetky podmienky na realizáciu a táto je v záujme detí. Od poslednej úpravy neprišlo k zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu striedavej osobnej starostlivosti. Argumenty matky nevyplývali zo žiadneho založeného dôkazu, dokonca ani z dôkazu, na ktorý sama poukazovala matka, napr. vyjadrenie školy. Poukazovala na to, že jej nebolo známe, prečo matka otca neinformovala o problémoch. Ohľadom argumentácie tretieho dieťaťa otca, tento bol narodený v marci 2021 teda 4 mesiace pred súdnym rozhodnutím, teda nešlo o novú skutočnosť. Procesná opatrovníčka uviedla, že si myslí, že znalecké dokazovanie by bolo najlepšie riešenie. Ale pokiaľ má súd za to, že sedenia na RPPS by boli lepšie, súhlasila.

15. Matka v rámci svojho výsluchu uviedla, že návrh podala z dôvodu, že ju škola upozornila, že M. trpel v škole, preto to začala riešiť súdnou cestou. M. neprosieval v škole. Deti jej hovorili, že neboli spokojné, museli dochádzať do školy. Keď sú s ňou, majú blízko školu. Keď hovorila deťom, že otec príde, tak začali plakať. Matka ich ukludňovala, že potom budú zase spolu. M. jej hovoril, že u otca sa neučí, že chodí večer domov a bol unavený. Keď príde M. od otca domov a začne čítať, vidí, že slabo

číta. Pri nej stále trénuje čítanie. Poukázala na to, že chce, aby deti boli vzdelané a aby sa otec venoval deťom, nakoľko otec má veľa práce, má svoju organizáciu. Keď s otcom mal detí komunikuje je na ňu útočný, preto sa tomu radšej vyhýba. Na otázku súdu, ako vie, že M. slabo číta, matka uvádza: osobná asistentka mi to povedala. Pretože keď príde, tak sa rozčítava a potom sa rozbehne a už je to lepšie. Na otázku súdu, ako vie, že je otec zaneprázdnený uvádza, že jej to M. povedal, že chodia tam a tam a že sa vozia a prídu večer domov alebo sú u babky a otec ide preč. Na otázku súdu, či riešila s otcom, prečo chodí M. do školy unavený, nevyspatý, uviedla, že to s otcom neriešila, pretože s ním sa nedá komunikovať. Na otázku otca, či je pravda, že jej poslal pracovné cvičné papiere do mobilu uviedla, že nevie. Otec však vedel uvedené dokázať. Na otázku otca, ako vie, že deti nie sú šťastné s otcom, matka uviedla, že teraz im povedala, že majú ísť na 2 týždne k otcovi, E. plakal a povedal, že on tatu neľúbi a nechcú byť s otcom. Na otázku otca, či je pravda, že v nedávnej dobe E., keď bol u matky plakal s tým, že matka žiadala otca, aby prišiel pre deti na ďalší deň a mal. E. sa za otcom rozbehol a objal ho uviedla, že áno, je pravda. Na otázku otca, či bola pravda, keď boli u D. D. na sedení, že matka odmietala riešiť problémy jeden s druhým, matka uviedla áno, je to pravda. Na otázku súdu, z akého dôvodu matka odmietala riešiť problém uviedla, že otcovi maloletých vôbec neverí, nedá sa s ním komunikovať. Na otázku otca, či je pravda, že pani D. sa matky pýtala, že riešiť uvedené otázky na súde bude už neskoro a je to v neprospech detí, matka uviedla, že sa to pýtala. Na otázku súdu, čo matka povedala pani D., matka uviedla, že si už nespomína. Na otázku otca, či je pravda to, že matka nechcela riešiť žiadne otázky s pani D. majúúc za to, že sa vyriešia na súde matka uviedla, že áno, bola to pravda. Na otázku právnej zástupkyne otca, čo by mohol zmeniť, za akých podmienok by si matka vedela predstaviť, že by komunikovali s otcom, uviedla, aby bol voči nej úprimný, aby ju neklamal. Otec k uvedenému uviedol, že on keď rieši deti, lekárov, pas a všetko okolo, nemá problém s matkou maloletých detí komunikovať, avšak matka s ním nerieši bežné veci. Na otázku otca, či je pravda, že sa matka hnevala, keď partnerka otca detí s deťmi večer čítala rozprávky matka uviedla, že sa nehnevala, bola rada, že im číta rozprávky. Akurát predtým, jej povedal E., že má druhú matku, a to sa jej nepáčilo. Na otázku súdu, prečo deti otcovej priateľke hovoria druhá mama, matka uviedla, že teraz už to nehovoria, ale hovorili to predtým, keď boli menší. Matka im vysvetlila, že to nie je mama, ale teta R..

16. Otec pri výsluchu uviedol, že podľa neho je striedavá starostlivosť veľmi dôležitá, lebo deti potrebujú otca aj matku. Deti sú živšie a potrebujú rešpekt, autoritu ako i vedieť, čo môžu a nemôžu. Veľakrát aj matka detí sama povedala, že s deťmi má ona problém ako matka. Tvrdil, že on s deťmi nemá problém. Čo sa týkalo učenia, veľakrát M. nechcel čítať a potreboval autoritu a matka detí povedala, že M. viac poslúcha asistentku pani R. ako matku v učení a viac sa s ním vie učiť ako s matkou. Poukazoval na to, že deti musia chodiť k logopédovi, čo matka zanedbávala. Uviedol, že je veľmi sklamaný, že na súde matka spomína, že má M. problémy v škole, avšak keby to vedel, tak by to vyriešili. Vždy sa teší, keď ide zobrať deti a deti sa taktiež tešia na neho. Chodia spolu na výlety. Aj vzťah s jeho partnerkou bol úplne bezproblémový. Nesúhlasil s tým, čo matka uviedla, že ohrozuje život a zdravie ich detí. Tiež uviedol, že synovia majú radi bábätko, hrajú sa spolu. Neznamená to, že keď má maloleté bábätko, že sa nevenuje ostatným deťom. Bolo by veľmi smutné, keby sa zrušila striedavá starostlivosť, nakoľko otec by mal byť aj vzorom a matka nemá takú autoritu ako otec. Na otázku súdu, či deti plačú, keď si ich berie uviedol, že vôbec nie. Plakávali len keď boli veľmi maličké, nebola vtedy ani rodičovská dohoda. Na otázku súdu, či spozoroval zmeny v správaní detí, od času kedy bola schválená rodičovská dohoda otec uviedol, že to vidí tak, že je to lepšie z toho dôvodu, že matka neakceptovala, že aj on je otec a minimálne mu ich dávala. Na otázku súdu, či sa učí s M., pripravuje ho do školy, otec uviedol, že všetko pripravuje, čo sa týka čítania, diktáty toto robí jeho partnerka, ostatné robí on. Na otázku súdu, koľko času denne trávi s M. na prípravu do školy uviedol, že každý deň je iný, podľa toho koľko majú úloh. Keď máva menej úloh, tak im dáva cvičenie na písanie, pretože tam má nedostatky. V rodine majú troch počujúcich členov, takže komunikácia tam je každý deň. Deti cítia, že majú otca. Pýtajú sa otca, kam pôjdu na výlet. Na otázku súdu, či s ním komunikovala triedna učiteľka skutočnosť, že M. chodí do školy nepripravený, unavený, že je smutný, otec odpovedal, že učiteľka ho priamo neoslovila, ale on písal učiteľke email, že čo treba, ako napreduje M.. Učiteľka mu občas odpovedala, niekedy nie. Neuvedla, že by bol nejaký problém s M.. Na otázku súdu, ako často kontaktoval triednu učiteľku ohľadom prospechu M., otec uviedol, že minulý rok to bolo veľmi ťažké, pretože bolo veľa obmedzení počas corony, tak s učiteľkou výlučne komunikoval mailom, časovo to bolo raz za dva-tri mesiace. Na otázku súdu, či mu preposiela matka správy od triednej učiteľky, ktoré mu boli dnes predložené na prečítanie, otec uviedol, že vôbec nikdy. Na otázku súdu, či sa učí pani A. s mal. M., resp. ho pripravuje do školy otec odpovedal, že áno samozrejme. On keď je sám doma, tak vždy sa učí s M., ale keď už má diktát, alebo slovenčinu, tak otec sa stará o malé bábätko a partnerka sa učí s M.. Na otázku súdu, akým spôsobom funguje osobná asistancia, resp.

či má určený čas, koľko sa musia deťom venovať, otec uvádza, že počet hodín osobnej asistencie pre deti je veľmi málo. Na celý rok majú 565 hodín. Ale to nie je len učenie pre deti. Je to delené. Následne na otázku svojej právnej zástupkyne, ako sa správajú deti pri preberaní od matky, otec uviedol, že bez problémov, deti v pohode nastúpia do auta nebránia sa vôbec. Na otázku súdu, či sa deti tešia na matku otec uvádza, že áno samozrejme, tešia sa. Následne otec odpovedal na otázky právnej zástupkyne matky, ohľadom denného režimu počas školského roka, kedy idú spať a kedy vstávajú, pričom uviedol, že keď je školský rok, deti vstávajú okolo 06.30 hod. a pred 7 hod. ich vezie autom do školy, najskôr M. a potom E. ide do škôlky. Niekedy sa stáva, že je kolóna alebo sa cesta opravuje a ten čas sa občas natiahne. Niekedy pani H. upozorňuje, že nebude tu týždeň alebo zajtra, tak potom nemusí byť s M. v škole na 07.30 hod a stačí na 08.00 hod. Popoludní medzi 15.00 - 17.00 hod. ich berie zo školy a škôlky, niekedy aj skôr. Potom sú vonku, keď prídu domov M. si píše domáce úlohy, a keď má všetky povinnosti hotové, potom môže ísť von. Keď je škaredé počasie hrajú sa vnútri. Večer okolo 19.30 začína hygiena, potom niekedy rozprávky, keď má partnerka čas, tak im prečíta rozprávky. Niekedy deti hovoria, že sa im nechce spať a dovoľí im byť do 21.00 hod., ale upozorňuje ich, že zajtra ráno je škola. Niekedy ráno vstáva M. skôr ako otec. Víkendy chodievajú na výlety a na chalupu alebo babke. Na otázku súdu, či má mal. M. kamarátov u otca otec uviedol, že áno, má kamarátov. Blízko je ihrisko, kde sa stretávajú. Na otázku právnej zástupkyne matky, koľko majú deti čas ráno na osobnú hygienu a raňajky, keď do školy odchádzajú pred 7.00 hod a vstávajú o 06.30 hod. otec uviedol, že niekedy vstanú skôr, aj o 06.15 hod. Každé ráno majú raňajky, takže im to trvá okolo 45 minút. Na otázku zástupkyne matky, koľko km je z jeho miesta bydliska do školy, resp. ako dlho trvá cesta otec uviedol, že 30 minút. Na otázku, aké má zamestnanie a aktivity uviedol, že pracuje ako riaditeľ F. K. sluchovo postihnutých, má variabilnú pracovnú dobu, potom robí na dohodu na VŠ, učí a prednáša, ale len málo hodín, potom má firmu, ale nemá to ako hlavnú činnosť. Poukázal na to, že teraz nebola dobrá situácia na túto aktivitu, takže to ani nerieši. Svoj voľný čas venuje i slovenskému zväzu posunkujúcich a tam robí právne porady a potom už ide domov, ale toto nebolo pravidelné. Vedel si svoj čas zmenežovať. Na otázku zástupkyne matky, či bola pravda, že často vozí deti po svojich aktivitách a vracajú sa domov až okolo 19-tej, otec uviedol, že možno raz za mesiac alebo dvakrát, keď ide kamarátovi na návštevu a niekedy sa stane, že sú dlhšie, avšak to nebolo pravidelné. Na otázku súdu, či bráva deti na aktivity týkajúce sa jeho členstva v občianskom združení a vo zväze otec uviedol, že deti vôbec neberie so sebou. Možno 2-3x do roka sa stalo, že boli na akcii. Na otázku zástupkyne matky, či otec bráva deti na obecné zastupiteľstvo uviedol, že nie. Na otázku, kde sú deti v tom čase odpovedal, že sú u babky. Následne položila otázku zástupkyňa otca, že ako často bývajú obecné zastupiteľstvá, na čo otec odpovedal, že 5 krát do roka. Na otázku zástupkyne matky, či vie o tom, že M. u nich v noci občas nespáva otec uviedol, že o tom nevie. Keď sa M. zobudí, že ho bolí noha, tak zobudí i otca, a otec mu nohu pomasíruje. Na otázku zástupkyne matky, ako sa vyjadriť ku fotografiám predložených matkou, na ktorých majú deti poškodené oblečenie uviedol, že to nebola pravda. Do školy chodia deti vždy čisto oblečené. A cez víkend sa hrajú vonku a môžu sa zašpiniť. Na otázku súdu, či má matka dôkazy o tom, že M. chodí do školy špinavý alebo má poškodené oblečenie, matka uvádza, že sa stalo, že musela doniesť do školy písanky, a mal na tvarí špinu asi zo zubnej pasty. V rámci záverečnej reči právna zástupkyňa matky poukázala na to, že na pojednávaní bolo vidieť, že rodičia majú voči sebe averziu a nedokážu komunikovať. Z písomných správ od učiteľky, ktoré boli prečítané vyplynulo, že neprosieva mal. M. striedavá starostlivosť. Takisto cestovanie, čo otec povedal, že deti majú na prípravu 45 minút nesedí s jeho časom, že deti vstávajú o 6.30 a odchádzajú z domu pred 7.00 hod. a to vzhľadom na vzdialenosť, ktorá je 42 km od miesta bydliska otca z F. a miesta školy. Aby deti včas stihli byť v škole a to vzhľadom k vyjadreniam otca ohľadom rannej hygieny, museli vstávať o 6.00 hod. Poukázala na to, že u matky stačí, keď vstávajú o 06.45 hod. Aj z tohto hľadiska to bolo vhodnejšie, ako i s ohľadom na vek detí, a to, že M. nastúpil do prvého ročníka. Striedavá osobná starostlivosť sa neosvedčila a to i vzhľadom na vyjadrenia detí, ktoré veľmi často nechcú chodiť k otcovi a bývajú unavené, pretože ich otec vozí po svojich aktivitách. Deti chceli byť s matkou viac, nakoľko je pre nich pohodlnejšia aj školská dochádzka a majú tam kamarátov. Matka sa zúčastnila sedenia u pani D., avšak nemala svoju tmočníčku, sedenie bolo predčasne ukončené, pretože otec nebol ústretový voči tomu, čo chcela matka, aby sa zrušila striedavá osobná starostlivosť. Matka mala obavu zo stretnutia s otcom sama, nakoľko predtým stretnutia nedopadli dobre. Otec sa jej vyhrážal, vydieral ju a pre toto podala návrh na súd. Bolo chybou, že súhlasila so striedavej starostlivosťou, ale nemohla vedieť, že takto zásadne sa zmení správanie detí, že ju budú na to upozorňovať asistentky a triedna učiteľka. Preto navrhla aj znalca z odboru detskej psychológie. Právom záverečnej reči uviedla právna zástupkyňa otca, že trvá na striedavej osobnej starostlivosti. Všetky matkou uvedené argumenty neopodstatňujú zmenu striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ by bol aj problém, otec ho bol ochotný riešiť, ak by mu to zo strany matky bolo oznámené. Poukázala na nález ÚS ČR I. US 3065/21, ktorý

podáva jasné odpovede na argumenty matky, pričom išlo o prelomový nález, ktorý vecne odpovedal na všetky argumenty. Iba zhrnula, že ak vznikne problém pri striedavej osobnej starostlivosti, súdy nemajú automaticky meniť striedavú osobnú starostlivosť, ale majú sa snažiť riešiť problém a ponechať ju. Ak by túto starostlivosť chcel súd zmeniť na osobnú, musel by mať veľmi vážne dôvody a musel by poskytnúť nejaké predbežné stanovisko, akým spôsobom by sa dalo navrátiť k striedavej osobnej starostlivosti. Otec v rámci záverečnej reči uviedol, že nechce nič meniť, nevidel žiaden vážny dôvod na zmenu a bol by rád, keby to tak aj zostalo.

17. Navrhovateľka doložila do spisu svoju písomne vyhotovenú výpoveď spolu s vytlačenou sms komunikáciou s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou. Matka uviedla, že so striedavou starostlivosťou súhlasila s ťažkým srdcom, nakoľko mala obavy, pretože otec maloletých detí nikdy nepomáhal s deťmi, keď žili v spoločnej domácnosti. Na súde však tvrdil, že počujúcej partnerke bude pri starostlivosti o deti pomáhať. Po určitom období maloleté deti začali odmietajú chodiť k otcovi, najskôr starší M. a neskôr aj mladší E., ktorého raz otec zobral násilím. Matka má natočené video, ako maloletý E. nechcel ísť k otcovi, plakal, až sa zajakával. Nepopierala, že otec má právo byť s deťmi, pričom ona mu nechce toto právo upierať, avšak žiadala zmeniť striedavú osobnú starostlivosť z viacerých dôvodov, a to, že bola triednou učiteľkou upozornená, že M. má problémy s čítaním, pričom matka s ním chodievala ráno k logopédovi, avšak keď bol u otca, pravidelne meškal. Poukázala na to, že otec vozí deti do školy z F., čo je 42 km a chlapci sú ráno unavení. Matka bola triednou učiteľkou upozornená, že M. často mešká do školy, pričom aj M. sa vyjadril, že nechce každý deň cestovať. Otec detí sa nikdy nestaral, čo im obliecť a či sú umytí, pričom zistila, že M. prišiel do školy opakovane neumytý, v špinavom, roztrhanom oblečení, prípadne vo veľkom cudzom tričku. Ďalej poukázala na to, že otec necháva chlapcov často v starostlivosti babky, ktorá má vysoký vek a nemôže sa im venovať, nezaobrá sa prípravou do školy, pričom následne idú chlapci večer domov a doma už M. nestihne prípravu do školy. Deti matke povedali, že spali u babky a tata bol preč. Keďže sú rodičia nepočujúci, M. má problémy s čítaním a pomáha mu osobná asistentka, pričom i matka s M. číta a nahrávky posielala pani učiteľke. Otec však toto nerobí. Keď boli chlapci u otca, M. nečítal každý deň, potom v škole nevedel, plakal, bolela ho hlava, bol v strese. Triedna učiteľka matku opakovane upozorňovala, že M. neprospeje pobyt u otca, nakoľko je nešťastný, trápí sa, v škole dostal záchvat plaču. Aj špeciálna pedagogička matku upozorňovala, že M. často mešká na čítanie a potom sa mu nevie venovať koľko by potreboval. Otec detí má veľa aktivít a nemá čas sa venovať deťom, brával ich k sebe do práce a domov sa vracali až večer a M. nemal dostatok času na prípravu do školy. Partnerka otca má maloleté dieťa, ktorému sa venuje a súčasne je študentkou na vysokej škole a preto je zrejme, že nemá dostatok času pre deti a primárne sa podľa navrhovateľky venuje svojmu vlastnému dieťaťu. Navrhovateľka poukázala na to, že má flexibilnú prácu, ktorú vie prispôbiť svojim deťom, venuje sa im, bola presvedčená, že chlapci sú ešte malí a potrebujú mamu. Tvrdila, že otec maloletých detí je na ňu hrubý, za všetko na ňu útočí, pričom keď podala návrh na súd sa jej vyhrážal a vydieral ju a ukázal jej, že jej „vykrúti krk“. Takéto správanie však prejavoval len bez svedkov. Záverom uviedla, že nemá záujem otcovi vziať deti, avšak počas školského roka chcela, aby boli zverené deti jej, pretože matka má na deti toľko času, koľko potrebujú, má flexibilnú prácu, záleží jej na tom, aby sa deti dobre učili, neboli v strese, netrápili sa. Pokiaľ otec hovorí, že mu ide o chlapcov, tak by to mal pochopiť. K svojej písomnej výpovedi matka priložila výpisy z komunikácie medzi ňou a triednou učiteľkou zoradené v chronologickej postupnosti od 11.1.2022 do 3.5.2022. V správe zo dňa 11.1.2022 je rukou zapísaná správa od špeciálnej pedagogičky otcovi v znení: „Dobrý deň pán V., chápem, že nie vždy podarí prísť načas, len vás chcem informovať, že keď M. príde o 10 min neskôr, z tých 20-tich minút aj s presunom nám veľa času neostane a časovo posunúť sa mi to nedá, nakoľko je na škole veľa detí, na ktoré len chcem aby ste chápali, prečo následne M. stretnutia so mnou sú takéto...“ Zo správy z 27.1.2022 adresovanej matke od triednej učiteľky sa píše: „Pani O. navrhuje zrušenie striedavej starostlivosti, ktorá je momentálne URČITE v neprospech dieťaťa.“ K odpovedi matky, že by to malo byť „na papieri“ uviedla triedna učiteľka: „Jasné, vyjadrenie školy a odborného zariadenia bude pre súd smerodajné.“ V inej správe adresovanej matke od špeciálnej pedagogičky z 27.1.2022 sa uvádza: „Viete pani L., všimla si to aj triedna učiteľka, M. menej rozpráva, je smutnejší, nesústredenejší, akoby stratil vnútornú „iskru“ motiváciu, energiu. Nie som psychológ, ale mám silný pocit, že M. trpí, spracováva niečo (jeho rodina ste vy, ocino, E. a bábo, nikdy ho nevolá menom), čo asi nie je najľahšie. A škola ho len zaťažuje...“ V ďalšej správe ako odpoveď matke uviedla špeciálna pedagogička: „Bože, to je hrozné, že sa púšťa do učenia až 19.00, myslela som, že sa učí u babky. Ja vidím, kedy je u vás a kedy u otca, je pokojnejší, jeho prejavy sú viac v pohode, je lepšie pripravený na vyučovanie, nechodí neskoro alebo na poslednú chvíľu...Viete, žiadosť o zrušenie striedavej starostlivosti musíte podať vy, deťom by bol pridelený soc. pracovník, ktorý by skúmal pomery na oboch stranách - má vyjadriť svoj názor, čo by

bolo najlepšie urobiť v prospech detí (a pocit bezpečia, istoty, ktorý je prvoradý pre vnútornú rovnováhu dieťaťa, sa neskôr zabezpečí u jedného stáleho rodiča - väčšinou matky.) Poradím sa s p. O., ako to vidí ona, má viac skúseností, navedie nás čo ďalej v prospech detí.“ Správou zo dňa 20.4.2022 oznamuje matke triedna učiteľka, že mal M. ťažké ráno, bol unavený a nesústredený a plakal, že nespál, že je unavený a nechce byť u otca.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine (v texte aj len „ZoR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 36 ods. 1 citovaného právneho predpisu, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 24 ods. 2, 3 a 4 citovaného právneho predpisu, Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

22. Predpokladom zmeny rozhodnutia o výkone rodičovských práv je zmena pomerov. Je zrejmé, že nejde o akúkoľvek zmenu pomerov, tiež nemôže byť nová úprava akousi revíziou pôvodného rozhodnutia týkajúceho sa rodičovských práv opätovným prehodnocovaním tých istých dôkazov. Z ustanovenia § 26 ZoR je zrejmé, že k zmene rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohody o výkone rodičovských práv a povinností môže dôjsť v prípade, ak sa zmenia pomery, pričom z judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 14/2000) je zrejmé, že pre zmenu rozhodnutia sa vyžaduje zmena podstatná, závažná. Ide teda o zmenu v takých skutočnostiach, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, resp. pre schválenie dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach. Pokiaľ sa teda rodičia maloletých dohodnú už skôr na tom, ktorý z nich bude mať maloleté deti vo svojej výchove a pokiaľ bola táto dohoda schválená rozhodnutím súdu, potom dôvody odôvodňujúce zmenu takéhoto rozhodnutia musia skutočne dosiahnuť intenzitu zmeny pomerov vo všetkých jej aspektoch.

23. Súd opätovne zdôrazňuje, že zmena pomerov z času vyhlásenia rozsudku nemôže byť akákoľvek, ale musí ísť o podstatnú zmenu oproti času, keď súd naposledy rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Na to, aby súd mohol viesť dokazovanie o novom návrhu, musí si ako prvý krok najprv ustáliť, či došlo k zmene pomerov a následne, či došlo k takej zmene pomerov, ktorú možno chápať ako podstatnú oproti pôvodným okolnostiam. Závažnosť zmeny pomerov sa vyžaduje preto, lebo jedným z významných faktorov prispievajúcim k riadnej výchove dieťaťa, je stabilizácia jeho pomerov, vrátane stability výchovného prostredia.

24. V podanom návrhu doručeným súdu dňa 23.3.2022, matka odôvodnila zmenu pomerov tým, že od začiatku roku 2022 sa u maloletého M. vyskytli v školskom zariadení problémy, na ktoré začala upozorňovať škola a to, že M. chodí do školy od otca nepripravený, zanedbaný, nevyspatý. Poukázala na to, že otec vozíva deti na svoje aktivity, domov sa vracajú neskoro, keď už M. nemá chuť a čas sa venovať školským domácim úlohám. Tvrdila, že deti sú v ohrození života a zdravia, keď bývajú u otcovej partnerky, ktorá má maloletého syna a negatívny vzťah k deťom navrhovateľky. Záverom uviedla, že striedavá osobná starostlivosť neplní účel, nakoľko deti otec necháva u babky a to i cez noc, kedy on nevykonáva osobnú starostlivosť o deti. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 zhrnula na otázku súdu podstatnú zmenu pomerov: zmena správania detí, nástup M. do školy, hodnotenie triednej učiteľky, ktoré nebolo dobré v tom, že M. chodí do školy unavený, narodenie dieťaťa otcovi.

25. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.7.2021, právoplatným dňa 24.7.2022. Súd uvedeným rozsudkom schválil rodičovskú dohodu tak, že maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. S ohľadom na dátum podania návrhu matky na zmenu tohto právoplatného rozhodnutia je zrejmé, že návrh podala cca 8 mesiacov po právoplatnosti pôvodného rozhodnutia, čo súd skutočne považuje za príliš krátky čas na to, aby bola splnená podmienka podstatnej zmeny pomerov s následkom potreby revízie právoplatného rozhodnutia. Súd sa zaoberal jednotlivými tvrdeniami matky o podstatnej zmene pomerov, pričom za podstatnú zmenu pomerov súd nepovažoval narodenie maloletého R., syna otca maloletých detí a jeho partnerky, nakoľko sa narodil v G. XXXX, t. j. v čase pred schválením rodičovskej dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Z uvedeného je zrejmé, že táto okolnosť už bola daná v čase zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a z tohto dôvodu nemožno hovoriť o zmene od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Navyše tvrdenia matky o negatívnom vzťahu partnerky otca k maloletým deťom M. K. E. nevyplývajú z fotografií založených otcom do súdneho spisu, ani zo správy zo šetrenia pomerov u otca. Na uvedených fotografiách sú deti v prítomnosti partnerky a ich nevlastného brata R. veselé, spolu sa hrajú. Navyše zo správy zo dňa 6.5.2022, 2.8.2022 zo šetrenie pomerov u otca vyplýva, že partnerka otca uviedla, že má pozitívny vzťah k deťom, že deti ju volajú „R.“, že si spolu čítajú, varia. Aj atmosféra v rodine bola pokojná, príjemná. Ani tvrdenia matky vyplývajúce z jej písomnej výpovede, doplnenej do súdneho spisu na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022, ohľadom množstva aktivít otca, či to, že sa údajne o deti nikdy nestaral, že už počas ich spoločného vzťahu jej nepomáhal ani v domácnosti ani s deťmi, neboli podstatnou zmenou pomerov, nakoľko uvedené skutkové tvrdenia matka uvádzala aj v konaní sp. zn. 37P/9/2020. K tvrdeniam matky, že deti chodia od otca neupravené, špinavé a v roztrhanom oblečení, neboli relevantne preukázané, keď z priložených fotografií vyplývalo, že maloleté dieťa malo dierku na nohaviciach, avšak nebolo zrejmé, kedy to bolo, či to bolo skutočne v čase, keď bolo dieťa v školskom zariadení, alebo počas víkendov a či skutočne išlo takto dieťa vystrojené práve od otca. V neposlednom rade však súd zastáva názor, že táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre zmenu pôvodného rozhodnutia, keď zo správ zo šetrenia pomerov u otca nevyplývalo, že by boli zanedbané v čase, keď sú otca.

26. Za zmenu pomerov považovala matka i to, že s otcom maloletých detí nie je dobrá komunikácia, je na ňu útočný, vyhráža sa jej. V prvom rade pri posúdení uvedeného dôvodu ako opodstatňujúceho zmenu pôvodného rozhodnutia, je nevyhnutné vychádzať z toho, že komunikácia rodičov fungovala v čase, keď súd schválil rodičovskú dohodu o striedavej osobnej starostlivosti. Bolo zrejmé, že ak by komunikácia medzi rodičmi nefungovala, nebolo by vhodné a účelné zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti. Z uvedeného vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi nebola problémová, navyše otec tvrdil, že nemá problém komunikovať s matkou. Z výpovede matky na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 súd zistil, že matka po tom, ako podala návrh na súd na zmenu právoplatného rozhodnutia, odmietla s otcom komunikovať s tým, že sa to bude riešiť na súde. Otec inicioval stretnutie s matkou u pani D., zamestnankyne ÚPSVaR TT, avšak matka po príchode na stretnutie spolu so svojou právnou zástupkyňou, odmietala riešiť problémy s tvrdením, že ona otcovi maloletých detí neverí a nedá sa s ním komunikovať. Následne zo stretnutia odišla. Súd vyhodnotil tvrdenia matky ohľadom komunikácie s otcom za účelové, majúce za to, že sa matka snaží navodiť dojem, že striedavá osobná starostlivosť neplní svoj účel, pretože nefunguje jeden z jej predpokladov, a to bezproblémová komunikácia medzi rodičmi. Tento dôvod matky na zmenu už právoplatného rozhodnutia nepovažoval súd vzhľadom na uvedené za podstatnú zmenu pomerov. Bolo nepochybné, že tento argument nemôže viesť k vylúčeniu striedavej starostlivosti, pretože by šlo o ústupok pri vzájomnej rivalite oboch rodičov a otvoril by sa priestor niektorému z rodičov dosiahnuť zverenie dieťaťa do jeho výlučnej osobnej starostlivosti.

27. Za zmenu pomerov nepovažoval súd ani to, že maloleté deti cestovali do školy a škôlky od otca z F., čo je 42 km, nakoľko už v čase ostatnej úpravy otec žil so svojou partnerkou v rodinnom dome v F., z ktorého vozieval deti do škôlky. Teda jednalo sa o totožný skutkový stav ako v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. V neprospech striedavej osobnej starostlivosti nesvedčal ani argument matky, že otec maloletých detí je zaneprázdnený, že má veľa aktivít, keď na otázky právnej zástupkyne matky na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 ohľadom svojich aktivít uviedol, že je riaditeľ trnavskej asociácie sluchovo postihnutých, má firmu, učí a prednáša na vysokej škole, vykonáva činnosť v slovenskom zväze posunkujúcich a je poslancom. K uvedenému súd uvádza, že tieto činnosti otec vykonával už v čase poslednej úpravy a tieto tvrdenia boli skutkovým základom aj v pôvodnom konaní. Matka v návrhu na začatie konania uvádzala, že otec necháva deti u babky, a vtedy nezabezpečuje osobnú starostlivosť o ne. K uvedenému súd považuje za potrebné uviesť, že aj napriek tomu, že primárne má zabezpečovať starostlivosť o deti rodič, zapojenie blízkych osôb do starostlivosti o dieťa je bežným javom v živote ktoréhokoľvek dieťaťa a podľa názoru súdu môže byť prospešná, a nie v neprospech, ako matka tvrdila.

28. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že v čase poslednej úpravy rodičovských práv a povinností maloletý M. nenavštevoval školské zariadenie, keďže rodičovská dohoda bola schválená 21.7.2022 a školský rok začína v septembri. Uvedený dôvod bol aj podstatnou zmenou pomerov, na ktorú matka vo svojom návrhu a v konaní poukazovala. Súd zastáva názor, že nástup do školského zariadenia je podstatnou zmenou pomerov, keďže maloleté dieťa postupne mení prostredie škôlky a hry na povinnosť pripravovať sa na školské vyučovanie, plniť si domáce úlohy. Je prirodzené, že dieťa pri nástupe do školského zariadenia je unavené, pretože mu narastá počet povinností a nie je čas len na hry, ale je nevyhnutné sa učiť, navyiac, ak má dieťa handicapovaných rodičov, v danom prípade nepočujúcich, čo pre správne učenie vyslovovania hlások je obzvlášť zložitá. Súd v čase ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností vychádzal i z toho, že partnerka otca je počujúca, navyiac ovláda posunkovú reč. Uvedené bolo jedným z dôvodov, pre ktoré sa rodičia zhodli na striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko matka maloletých detí je nepočujúca a žije sama a s výnimkou pomoci osobnej asistencie pani R.A., ktorá je prítomná len pár hodín, resp. 565 hodín v roku, čo je 1,5 hodiny denne, komunikujú deti len s matkou. Na pojednávaní sa matka vyjadrovala aj sama, bez asistencie tlmočníka, avšak jej vyjadrovanie bolo spojené s prehítaním hlások, nebolo jasné a zrozumiteľné. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo v jej možnostiach opraviť deti pri rozprávaní, ak robili chyby, ktoré deti si najviac mohli osvojiť spôsob jej vyjadrovania, resp. nesprávnu artikuláciu. Na druhej strane v rodine otca sa nachádzali členovia rodiny, ktorí boli počujúcimi, deti tak denne prichádzali do styku so správnou výslovnosťou.

29. Podstatou argumentácie matky na zmenu pôvodného rozhodnutia bola skutočnosť, že chce chrániť záujmy detí, že striedavá starostlivosť neosvedčila, nakoľko pozoruje zmeny v správaní detí, ktoré odmietajú striedavú starostlivosť. Uvedené mala potvrdiť aj osobná asistentka detí pani R.. Navyiac od triednej pani učiteľky ako i špeciálnej pedagogičky bola matka informovaná o tom, že M. chodí do školy od otca unavený a nepripravený, často mešká na hodinu so špeciálnou pedagogičkou. Uvedené skutočnosti vyplývali aj z písomnej výpovede matky založenej do súdneho spisu na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022, v rámci ktorej matka predložila aj komunikáciu cez sms s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou. Z uvedených správ súd zistil, že sa jedná výlučne o komunikáciu matky s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou, s výnimkou správy zo dňa 11.1.2022, ktorá bola odstránená a jej obsah bol matkou ručne dopísaný. V nej písala špeciálna pedagogička otcovi: „Dobrý deň pán V., chápem, že nie vždy podarí prísť načas, len vás chcem informovať, že keď M. príde o 10 min neskôr, z tých 20-tich minút aj s presunom nám veľa času neostane a časovo posunúť sa mi to nedá, nakoľko je na škole veľa detí, na ktoré len chcem aby ste chápali, prečo následne M. stretnutia so mnou sú takúto...“. Matka na pojednávaní sama potvrdila, že s otcom neriešila, že M. chodí do školy unavený, nevyspatý, a to z dôvodu, že s otcom sa nedá komunikovať. Navyiac zo súkromných správ medzi matkou a triednou učiteľkou s dátumom označeným matkou 27.1.2022 súd cituje obsah: „Dobrý deň pani L., ak je M. celý týždeň u ocina, môžem vás poprosiť zastaviť sa dnes-zajtra v škole podpísať individuálny vzdelávací plán, ktorý som vám poslala na email?“ Odpoveď: „Dobrý deň, samozrejme zastavím sa aj dnes, len mi povedzte čas.“ Odpoveď: „PO 4. vyučovacej hodine (11.30) vyhovuje?“ Odpoveď: „Dobre prídem tam.“ Odpoveď: „Pani O. navrhuje zrušenie striedavej starostlivosti, ktorá je momentálne určite v neprospech dieťaťa...“ k tomu súd dodáva, že v závere tejto správy je emotikon: objímajúci smajlík. Odpoveď: „To by bolo dobré keď ona napíše na papier či?“ Odpoveď: „Jasné, vyjadrenie školy a odborného zariadenia bude pre súd smerodajné.“ Z uvedeného pre súd vyplýva, že matka komunikovala o snahe zmeniť

výchovné prostredie nielen s triednou učiteľkou, ale i so špeciálnou pedagogičkou, bez toho, aby túto skutočnosť komunikovala s najdôležitejšou osobou a to otcom maloletých detí. Z uvedeného vyplýva, že školskí pedagógovia sa snažili matke pomôcť pri dosiahnutí zmeny výchovného prostredia maloletých detí. Keď v rozpore s uvedeným sú správy od triednej učiteľky ohľadom výsledkov maloletého M. adresované otcovi, konkrétne email zo dňa 23.1.2022, 10.4.2022 (č. I. 27, 25), v ktorom triedna učiteľka konštatuje, že M. pracoval úspešne v matematike, predpísané učivo zvládol; aj v slovenskom jazyku, literatúre a prvouke učivo zvládol úspešne. Poukázala na to, že M. je na hodinách aktívny, hlási sa počas vyučovania, dokáže pekne a samostatne pracovať. V uvedenej správe nie je uvedená zmienka o tom, že M. chodí do školy unavený a nepripravený. Taktiež v emaily (č. I. 29) zo dňa 19.1.2022 adresovanom otcovi od špeciálnej pedagogičky H. nie sú z jej strany vytkávané nedostatky ohľadom dochádzky maloletého leta na vyučovanie. Obdobne súd poukazuje na vyjadrenie ZŠ C. D. H. G. zo dňa 30.3.2022, ktoré je síce podpísané menom riaditeľa školy, avšak v záhlaví je uvedené, že vec vybavuje G.. E., G.. H. (triedna učiteľka, špeciálna pedagogička), v ktorom stanovisku sa konštatuje, že u menovaného žiaka triedny učiteľ od mesiaca november 2021 pozoruje zmeny v správaní, či už vo vzťahu k spolužiakom, resp. vo vzťahu k vyučovaciemu procesu. Ďalej je uvedené, že matka pravidelne komunikuje s triednou učiteľkou písomnou formou. Záverom sa uvádza, že neboli zaznamenané priepastné rozdiely v M. prejavoch v závislosti na pobyte u niektorého z rodičov (pri pobyte u matky je jeho domáca príprava na vyučovanie precíznejšia, ale starostlivosť zo strany otca nezaostáva za starostlivosťou iných rodičov). V uvedenom stanovisku je len zmienka o tom, že triedna učiteľka pozoruje zmeny v správaní M., avšak v závere sa konštatuje, že neboli zaznamenané rozdiely v príprave M. do školy zo strany matky a otca, resp. že príprava zo strany otca je porovnateľná s ostatnými deťmi. Z uvedeného vyjadrenia nevyplývalo, že otec zanedbával prípravu M. do školy, prípadne, že by M. mal zlé výsledky v škole. Práve naopak, bolo preukázané, že Leovi sa v škole darí a prosperuje. Navyiac predmetné vyjadrenie vypracované školou je to, o ktoré žiadala matka triednu učiteľku v súkromnej správe citovanej súdom vyššie, ktoré malo byť podľa triednej učiteľky smerodajné k tomu, aby súd zrušil sriedavú osobnú starostlivosť. Ani zo správy zo E. V. Š.-D. D. (č. I. 52, 79-81) podpísanými pani O. nevyplývalo, že by maloletým deťom neprosieval pobyt u otca. Skutočnosť, ak deti pôsobia tichšie a utiahnutejšie vyplýva z ich osobnosti a uvedené nemožno pričítať na ťarchu otcovi tvrdiac, že deťom neprosieva pobyt u otca.

30. S ohľadom na tvrdenia matky o únave detí a nedostatočnej príprave M. do školy, na základe oznámenia od triednej učiteľky, súd upriamuje pozornosť na to, že z Dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom zo dňa 4.6.2021 vyplýva, že v čl. VI sa rodičia zaviazali, že sa budú riadne a včas informovať o všetkých dôležitých veciach týkajúcich sa maloletých, okrem iného: o školských výsledkoch, problémoch, ktoré sa vyskytnú s maloletými. Z konania matky súd usudzuje, že zámerne na uvedené nedostatky otca neupozorovala s cieľom tvrdiť tieto nedostatky na súde a dosiahnuť tak zmenu pôvodného rozhodnutia. Navyiac keď sama matka sa vyjadrila a toto potvrdil i otec, že od podania návrhu na súd na zmenu už právoplatného rozhodnutia, odmietala s otcom maloletých detí komunikovať. Hoci sa matka snažila súd presvedčiť, že koná v záujme maloletých detí, súd s jej tvrdením nesúhlasil, keď za v záujme maloletých nepovažoval snahu o zmenu právoplatného rozhodnutia a zmenu výchovného prostredia po tak krátkom čase, bez snahy najprv riešiť tvrdenú zmenu správania detí s druhým rodičom, t. j. otcom. Podanie návrhu na zmenu právoplatného rozhodnutia súd považoval za predčasné zo strany matky, a to i s ohľadom na jej vyjadrenie, že otca neinformovala o zmene správania detí a otec na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 uviedol, že nepozoruje zmeny v správaní detí.

31. Súd z listinných dôkazov predložených do súdneho spisu mal za to, že sriedavá osobná starostlivosť bola v záujme maloletých detí. Bolo zrejmé, že touto formou starostlivosti sa deťom dostávala rovnakej starostlivosti od oboch rodičov. Súčasne z fotografií doložených do súdneho spisu otcom vyplývalo, že deti sú v spoločnosti otca spokojné a usmievavé. Mali vytvorený pekný vzťah aj s otcovou partnerkou, ktorá im čítala večer rozprávky, spolu varili, boli spolu na dovolenke. Zo správy zo dňa 10.8.2022 zo šetrenia pomerov u matky vyplývalo, že deti boli s matkou na dovolenke na Liptove a s otcom v Chorvátsku, pričom s matkou sa im páčilo viac. Pri pohovore pôsobili kľudne, odpovedali spontánne, ale neodpovedali na otázky týkajúce sa otca. I v domácnosti otca bolo vykonané šetrenie, kde tiež deti pôsobili šťastne a uvoľnene, v prítomnosti cudzej osoby hanblivo. E. neodpovedal, usmieval sa a túžil sa k otcovi a M. komunikoval primerane veku. Uviedol, že u otca sa cíti dobre, stará sa o nich R. a varí im. Zo správy zo dňa 6.5.2022 zo šetrenia pomerov u otca vyplýva, že partnerka otca má pozitívny vzťah k deťom, že sa spolu rozprávajú a čítajú rozprávky. Maloleté deti pôsobili hanblivo, avšak u tatina sa im páči, hrajú sa spolu a aj sa učia. Z uvedených správ nevyplývalo, že by boli deti u otca nešťastné alebo

zanedbané, práve naopak, užívali si starostlivosť otca a v rodinnom dome sa cítili príjemne a spokojne. Neboli preukázané ani tvrdenia matky, že deti sú plačlivejšie, keď na otázku súdu, či deti plačú, keď ich odovzdáva matka otcovi otec uviedol, že nie. Súd nemôže súhlasiť s názorom matky, že deti sú ešte malé a potrebujú mamu a preto by jej mali byť zverené do osobnej starostlivosti. Uvedený argument nie je spôsobilý na vylúčenie striedavej osobnej starostlivosti, s výnimkou prípadu tých detí, ktoré sú kojené. Navyiac matka nekonkretizovala, v akom zmysle bol vek detí prekážkou striedavej osobnej starostlivosti. Keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že deti sú v starostlivosti oboch rodičov spokojné. Hoci matka tvrdila, že podľa jej názoru striedavá osobná starostlivosť nebola v záujme maloletých detí, z dôkazov doložených do súdneho spisu a vykonaným dokazovaním súd vyhodnotil jej tvrdenia za neopodstatnené.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že nemal preukázané žiadne zásadné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia, resp. podstatnú zmenu pomerov. Nebolo preukázané, že súčasný stav nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj detí, neboli preukázané iné okolnosti, ktoré by prevažovali nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia. Od poslednej úpravy nedošlo k takým závažným zmenám, ktoré by odôvodňovali potrebu zmeny schválenej rodičovskej dohody. Súd preto nevykonal dôkazy: výsluch brata otca maloletých detí - N. V., ako ani výkazmi osobnej asistencie partnerky otca pani A.Š.. N. V. sa mal vyjadriť ku skutočnostiam, ako sa otec správal v čase, keď žil s matkou maloletých detí v spoločnej domácnosti, avšak táto skutočnosť nebola pre rozhodnutie súdu v tomto konaní podstatná, keďže jeho výpoveď by mohla mať význam v pôvodnom konaní sp. zn. 37P/9/2020, keď súd rozhodoval prvýkrát o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Jeho tvrdenia by boli podkladom pre skutkový základ v onom konaní, keď vzhľadom na predmetné konanie nebolo možné hovoriť o zmene pomerov. Taktiež súd nevykonal dôkaz výkazmi osobnej asistencie pani A., keď z výsluchu otca vyplynulo, že osobná asistencia pre neho a jeho deti je v rozsahu 565 hodín do roka, čo pri prepočte na deň je 1,54 hodín. Z vykonaného dokazovania, t. j. z vyjadrenia školy a triednej učiteľky, súd zistil, že maloletý M. bol úspešný vo všetkých predmetoch, zvládol predpísané učivo, je aktívny počas vyučovania. Z uvedeného je zrejmé, že príprava do školy nebola zanedbaná, resp. hoci príprava matky na vyučovanie bola precíznejšia a viac času trávila pri precvičovaní, otec vo výuke nezaostával. Súd mal za to, že nebolo len zásluhou matky, že M. v škole napredoval, nakoľko bol v striedavej týždennej starostlivosti, z ktorého dôvodu sa mu musel nevyhnutne venovať i otec a osobná asistentka pri príprave na vyučovanie. Preto uvedený dôkaz súd nepovažoval za potrebné vykonať. Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 12.8.2022 súd v rámci predbežného vyjadrenia, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná uviedol, že zväží vykonanie ďalších dôkazov navrhnutých účastníkmi konania a to: návšteva ÚPSVaR, znalecké dokazovanie za účelom zistenia vhodnej formy starostlivosti o maloleté deti, výsluch triednej učiteľky E., výsluch osobnej asistentky pani R., výsluch špeciálnej pedagogičky, keď po výsluchu matky a otca dospel k záveru, že nie je potrebné tieto dôkazy vykonať, nakoľko dospel k záveru, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu právoplatnej schválenej rodičovskej dohody. Výsluchom triednej učiteľky a špeciálnej pedagogičky by súd zistil tie skutočnosti, ktoré komunikovali výlučne s matkou v sms komunikácii v snahe dosiahnuť zmenu právoplatného rozhodnutia. Ich následný výsluch súd nepovažoval za hospodárny, keďže by potvrdili to, čo komunikovali s matkou. V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na to, že zmena už právoplatného rozhodnutia po tak krátkom čase a v mnohých dôvodoch na základe rovnakého skutkového stavu bola neprípustnou revíziou a nevhodnou z hľadiska stabilizácie výchovného prostredia maloletých detí. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že keď v škole nastali problémy ohľadom maloletého M., triedna učiteľka kontaktovala matku. Otec nemal vedomosť o nedostatkoch. Keďže súd vyhodnotil správanie matky ako účelové, nevykonal ďalšie dôkazy ňou navrhnuté. Vykonávanie ďalšieho dokazovanie by následne predlžovalo pasivitu matky, ktorá po podaní návrhu na zmenu už právoplatného rozhodnutia odmietala s otcom komunikovať. Bolo zrejmé, že pri vykonávaní všetkých dôkazov navrhnutých matkou by sa spor predlžoval, napätie v rodine by narastalo, čo vôbec nebolo v najlepšom záujme maloletých detí. V danom prípade súd dokazovanie vykonané listinnými dôkazmi a výsluchom rodičov maloletých detí považoval za dostatočné pre vydanie rozhodnutia, pretože nebola preukázaná taká podstatná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala revíziu právoplatného rozsudku zo dňa 21.7.2021. Keďže matka nepreukázala podstatnú zmenu pomerov, súd nevykonal ani ňou navrhované znalecké dokazovanie, keďže by vystavoval maloleté deti ďalšiemu stresu, nutnosti komunikovať s cudzou osobou, hoci podľa tvrdenia matky, s odborníkom. Súd nepovažoval vykonávanie tohto dôkazu za potrebné, pretože vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že deti sú u otca nespokojné a navyiac súd zistil účelovosť konania matky, ktorá po podaní návrhu na súd odmietala s otcom komunikovať, triedna učiteľka a špeciálna pedagogička nedostatky komunikovali vyslovene s matkou, bez toho, aby otcovi umožnili možné nedostatky napraviť a zlepšiť.

Preto súd vyhodnotil, že striedavá osobná starostlivosť bola v záujme maloletých detí, hoci sa matka snažila súd presvedčiť, že tomu tak nie je.

33. Záverom súd poukazuje na to, že z praxe vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť je najlepším a najžiadanejším modelom, hoci matka a jej právna zástupkyňa s uvedeným názorom súdu nesúhlasili. Uvedený spôsob výchovy si vyžaduje dohodu a spoluprácu rodičov, ktorí si uvedomujú dôležitosť vzájomnej komunikácie, cti, rešpektu. Navyše sú zachované práva oboch rodičov starať sa o dieťa v rovnakej miere, čomu zodpovedá právo dieťaťa na rovnakú starostlivosť od oboch rodičov.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. O trovách štátu súd rozhodol tak, že štátu nepriznal náhradu za tlmočenie (vo výške tak, ako budú určené následným samostatným rozhodnutím súdu), nakoľko uvedené trovy vznikli v súvislosti s tlmočením na pojednávaní konanom dňa 12.8.2022 do posunkovej reči D.. H. A., a to s poukazom na ustanovenie § 155 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie (analogicky teda aj prekladom do posunkovej reči), pričom trovy spojené s tým, že strana koná v jazyku/reči, ktorej rozumie, znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, štvormo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.